

De moderne villa van Herman en Helena Krikhaar in de Provence.

DROMEN NAJAGEN

Het is de droom van menig Nederlander: een tweede huis in Frankrijk. Maar soms kom je bedrogen uit. "Ik zei wel dat ik van klussen houd, maar ik bedoelde niet dat ik de hele tijd wilde staan schilderen."

Hanna Bertels op haar terras in de Ardèche.

Links staan eeuwenoude bomen, rechts staan eeuwenoude bomen. In de tuin een ouderwetse waterput. Het dak van de fermette is belegd met van die kleine, sierlijke, rode en bruine dakpannen. Voor de ramen en deuren zitten traditionele houten luiken. "Ik herinner me de eerste keer dat ik de foto's van het huis

De fraaie fermette van het echtpaar Bless in de Bourgogne.

zag", vertelt Kees Bless. "We waren meteen verkocht." Het allermooiste? "Het uitzicht is écht betoverend! Het voelt alsof de hele wereld voor je open ligt." Vanuit de tuin is er zicht op weilanden, bergen en bomen – zo ver als het oog reikt. "De heuvels, het landschap, het is zó mooi. En de burens zitten pas 800 meter verderop." Kees Bless en zijn vrouw kochten in 2004 een tweede huis, in een minuscuul dorpje in de Bourgogne. Een oud boerderijtje, een fermette. "Het is zo'n authentiek, Frans boerenhuisje", vertelt Bless vol trots. "Het oudste gedeelte ervan

is zo'n 200 jaar oud. Daarna zijn er nieuwe stukken aangebouwd." Het was liefde op het eerste gezicht. "We kwamen hier de eerste keer aan via allemaal van die kleine landweggetjes. Mijn vrouw en ik liepen het erf op en het was meteen raak." Er werd een beetje onderhandeld over de prijs, maar de deal was snel rond. "Nu zitten we er zo'n vijf tot zes keer per jaar. Alle vakanties zijn we eigenlijk hier. En 's zomers verblijven we hier drie weken. De aankoop van Bless lijkt exemplarisch voor de aanpak van Nederlanders, die een tweede huis zoeken in Frankrijk. "Ze willen allemaal een droom verwezenlijken", zegt Joost Kubbe, die al ruim twaalf jaar als Nederlandse makelaar in Frankrijk werkt. "Nederlanders hebben een droombeeld van "leven als God in Frankrijk". Dat beeld willen ze verwezenlijken. Ze willen over het algemeen een authen-

DE NEDERLANDER WIL RUST EN RUIMTE, MET EEN BAKKER OP LOOPAFSTAND

tiel, Frans huis. Een boerderijtje. Het moet vrijstaand zijn met een prachtig uitzicht en flink wat grond. Alleen de bakker moet op loopafstand zijn. Rust en ruimte, daar gaat het Nederlanders om." Toch zijn er wel verschuivingen merkbaar. De echte hause was in de jaren negentig. Toen leken alle Nederlanders zich op het Franse onroerend goed te storten. Binnen gezinnen werkten mannen en vrouwen steeds vaker allebei, dus er viel wat te besteden. En de prijzen waren er naar. Voor een habbekrats was in Frankrijk

bij wijze van spreken nog een kasteel met landgoed te vinden. Daarna ging het economisch slechter. De land- en huizenprijzen in Frankrijk gingen omhoog. Huizen in Franse dorpen begonnen iets meer in trek te raken, want die waren nog te betalen. "Pas sinds vorig jaar lijkt de markt zich weer wat te stabiliseren", zegt Eugène de Graaf, die zijn makelaarskantoor heeft in Saint-Clément-de-Rivière in de Languedoc. "Het type klanten dat ik krijg, is wel veranderd. Tot 2000 waren het vooral zestigplussers, nu zijn het veel meer mensen in de categorie 35-40 jaar. Het zijn mensen met geld, van wie er nog veel werken. Een huis kopen in Frankrijk is voor hen leuk voor de vakanties, maar het is ook een investering."

LANGUEDOC Daarbij loopt een scheidslijn door Frankrijk. De 'middengordel', met onder meer de Bourgogne en de Loires-treek, is aantrekkelijk voor de mensen met een 'middenbudget'. In zuidelijkere streken, zoals de Provence, zitten de meer vermogende Nederlanders. De Graaf: "Ik verkoop hier in de Languedoc vooral in de prijsklasse van 7 tot 8 ton. Maar in de Provence gaan zelfs huizen van boven het miljoen snel van de hand." Hanna Bertels en haar man kochten in 2001 hun tweede huis in de Ardèche, de regio naast de Languedoc en de Provence. Het huis ligt idyllisch: aan de rand van het sfeervolle dorp Largentièrre, langs een kronkelweg die de berg op gaat. Het huis heeft een enorm terras, een uitgestrekte tuin, een zwembad en bij goed weer zicht tot op de Mont Ventoux. "Kijk, hier beneden zie je het dorp liggen", vertelt Bertels, terwijl ze over de vallei kijkt. "Voor

dat uitzicht hebben we het gedaan. Maar ook voor de rust en de vrijheid die je hier hebt." Het gezin Bertels – man, vrouw en twee kinderen – rijdt elke schoolvakantie naar de Ardèche. "We hebben hier alles, het is volledig ingericht. In de winter stoken we vuurtjes in de tuin, in de zomer hangen we rond het zwembad." Maar een tweede huis is niet hetzelfde als een vakantiehuis, benadrukt ze. "Als het je eigen huis is, ben je altijd bezig. Dat is soms een nadeel. Je moet je tuin onderhouden, de luiken schilderen. We hebben veel laten verbouwen, daar moet je de vergunningen voor regelen. Dat hoef je allemaal niet te doen als je ergens een huisje huurt voor een week."

Het gezin kreeg te maken met een inbraak en een lekkage in het zwembad. "Er woont gelukkig een Nederlander in de buurt die op ons huis past wanneer we er niet zijn. Hij heeft ons gewaarschuwd. De verbouwingen hebben we door een Nederlandse aannemer hier laten doen. We waren eerst in zee gegaan met een Franse aannemer. Alles was afgesproken, zelfs de tegeltjes voor in huis hadden we met hem uitgekozen. Daarna hoorden we nooit meer wat van hem. Als we belden nam hij niet meer op." Die zorgen kent ook Kees Bless. "Als we weer in de Bourgogne zijn, ben je altijd bezig. De tuin is 2.500 vierkante meter, die moet je onderhouden. Het heeft weleens enorm gevoren toen we er niet waren. Toen zijn vier van de vijf radiatoren in huis kapot gegaan. Dan is het een groot nadeel dat je zo ver weg zit." Het is een klacht die vaak terugkeert. Nederlanders denken een vakantiehuis te kopen, maar zijn in plaats daarvan elke vakantie aan het werk.

Vooralsnog geniet het platteland de voorkeur boven de stad.

OPKNAPWERK "Ik krijg klanten met een klein tuintje in Almere, die in Frankrijk 10 hectare willen kopen", vertelt makelaar de Graaf. "Dan zeg ik: 'Wilt u er bij gaan werken dan?' Mensen realiseren zich niet hoeveel ze zich op de hals halen. Achteraf zeggen ze: 'Ik zei wel dat ik van klussen houd, maar ik bedoelde niet dat ik de hele tijd wil staan schilderen.'" Zijn collegemakelaar Kubbe: "De gemiddelde gebruiksduur van een tweede huis in Frankrijk is zo'n vijf jaar en dat is kort. Vaak is er zoveel opknappwerk te doen. Dan gaat het gezin op vakantie naar het tweede huis en staat vader elke dag te klussen. En moeder en kinderen maar wachten tot vader eens vrije tijd heeft." Het is een van de redenen waarom nogal wat Nederlanders naar de stad uitwijken. "Ik hoef nooit naar buiten om het gras te maaien", lacht Herman Philipse, filosoof en hoogleraar aan de Universiteit Utrecht. "Ik heb in 1998 een appartement gekocht in Parijs. Het is niet groot hoor, iets meer dan 40 vierkante meter, op de derde verdieping, maar wel in hartje stad, vlakbij het Panthéon." Hij liet het restaureren in klassieke stijl, maar daarna was het ook echt gebeurd met het geklus. "Ik heb er weleens aan gedacht iets te kopen in de Bourgogne, maar dan zit je altijd met onderhoud. Daar heb ik geen tijd voor en geen zin in." Philipse is vijf keer per jaar in zijn Parijse optrekje, maar hoeft geen uren in de auto te zitten en ook geen luiken te schilderen. "Mijn appartement ligt tussen de Jardin du Luxembourg en Jardin des Plantes. Ik ga meestal naar een van die parken om met een kop koffie in de zon te zitten. Ik houd van Parijs. De stad is een esthetisch genot."

EEN KLEIN TUINTJE IN ALMERE, 10 HECTARE LAND IN FRANKRIJK

Amsterdammers in de Provence

Helena en Herman Krikhaar uit Amsterdam trokken in 1994 in hun majestueuze villa in het Zuid-Franse dorp Salernes. Hij schildert er in zijn atelier, zij schrijft er in haar werkkamer. Vier jaar heeft het echtpaar met de lokale autoriteiten moeten knokken om het huis van hun dromen te mogen bouwen. Die wilden het in de stijl van de streek, maar dat wilden de Krikhaars niet. Hermans zoon heeft de villa ontworpen en hij is gebouwd door een lokale aannemer. Helena Krikhaar: "In tegenstelling tot wat je altijd hoort is de samenwerking met de Franse aannemer perfect verlopen. Hij beloofde dat het huis op 1 augustus klaar zou zijn en hij hield zijn woord." De achterkant van het huis bestaat bijna helemaal uit glas. Herman Krikhaar: "Voor het unieke

uitzicht natuurlijk. Hier beneden op de helling staan olijfbomen en we hebben mooi zicht op een vallei met populieren verderop. Verder zien we niets dan bergen. Hoewel ik geen landschappen schilder – ik gebruik liever mijn fantasie – is de omgeving voor mij als beeldend kunstenaar heel erg inspirerend." Het echtpaar geniet van de rust in de binnenlanden, de kust verderop, met Saint-Tropez, bezoeken ze slechts sporadisch. Helena: "Dit landelijke dorp hier is echt het paradijs. We wonen hier de helft van het jaar en dan werken we ook. Maar het blijft heerlijk om tussendoor in de zon te zitten of een stukje met de hond te gaan wandelen. Dit is niet een huis voor een paar jaar. Dit huis blijft ons boeien."

In de Provence gaan huizen van 1 miljoen grif van de hand

Romantisch en landelijk als tegenhanger voor de Nederlandse hectiek.

Wel/niet doen

Jan Kees Hagers van advies- en makelaarsbureau VieVa-France: "Bedenk goed wat voor huis u wilt én waar u het wilt. Foto's van huizen geven vaak een eenzijdig en soms zelf verkeerd beeld. Bezichtig het huis zelf en bepaal of de naaste én wijde omgeving bevalt. Veel klanten hebben huizen gezien die soms 500 tot 600 kilometer uit elkaar liggen. Maar er zijn écht grote verschillen tussen de Vogezen en Poitou-Charentes. Niet alleen qua klimaat en bewoners, maar ook

voor wat betreft de huizenprijzen. Als mogelijke koper moet u kadastertekeningen bekijken en weten wat er in de stukken van de notaris staat. Dat is veel gemakkelijker met een vloeiend Frans sprekende deskundige aan je zijde. Bedenk ook dat in Frankrijk alles juridisch is geregeld. Voor u het weet heeft u een rechtszaak aan de broek als u een boom in de tuin omkapt. Maar regels en wetgeving veranderen ook snel. Iemand met juridische kennis is dan ook geen overbodige luxe."

Het lijkt idyllisch, maar soms is er ook tegenslag in de vorm van inbraak of lekkage.

Voorheen kochten vooral 60-plussers. tegenwoordig zijn het 35-40-jarigen